

"Doista u namazu nije dozvoljeno ništa govoriti od onoga što je ljudsko, nego treba slaviti i veličati Allaha i učiti Kur'an."

Muavija, b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, veli: "Jednom prilikom sam klanjao sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, neki čovjek je kihnuo i ja sam mu (klanjajući) rekao: 'Jerhamukellah (Allah ti se smilovao).' Kada to čuše, ljudi me oštro pogledaše. Rekoh: 'Jadan li sam, zbog čega me gledate?' A onda počеше rukama udarati po stegnima. Tada shvatih da to rade da bi mi skrenuli pažnju da šutim, pa sam ušutio. Kada je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, završio namaz, a draži mi je od oca i majke, i nisam vidio, ni prije ni poslje, boljeg učitelja od njega, tako mi Allaha nije me izgrdio niti zbog toga udario, nego reče: 'Ovo je namaz i u njemu nije dozvoljeno ništa govoriti od onoga što je ljudsko, nego treba slaviti i veličati Allaha i učiti Kur'an.' Tako je nekako rekao, a ja kazah: 'Allahov Poslaniče, ja sam blizak paganskom dobu, a Allah nam je objavio islam. Međutim, neki od nas i dalje idu vidovnjacima.' 'Ne idi kod njih', reče on. Kazah: 'Među nama još ima onih koji vjeruju u loše predznake.' On reče: 'To je nešto što se kod njih javlja mimo njihove volje, ali neka ih to ne sprječava u njihovim nakanama.' Rekoh: 'Među nama još ima ljudi koji, povlačenjem linija po zemlji, gataju.' On reče: 'Jedan od vjerovjesnika je povlačio linije po zemlji, pa čija se povučena linija poklopi sa njegovom, to je znak da će mu se nešto uistinu desiti.' Rekoh: Jedna moja robinja je čuvala ovce na Uhudu, na njegovoj sjevernoj strani od Medine. Jednom sam iznenada bahnuo kod nje kada joj je vuk odnio ovcu. Kao i svaki čovjek, rasrdio sam se i žestoko je udario zbog toga. Potom sam došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, pa je to tretirao velikim prijestupom. Primijetivši to, upitah: 'Hoću li je osloboditi?' On reče: 'Dovedi mi je.' Dovedoh je, a on je upita: 'Gdje je Allah?' 'Na nebesima', odgovori ona. 'A ko sam ja?' Reče: 'Ti si Allahov poslanik.' Kada to ču, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Oslobodi je, jer ona je doista vjernica.'"

[Vjerodostojan] [Hadis bilježi imam Muslim]

Muavija b. el-Hakem Es-Sulemi, radijallahu anhu, prenosi događaj koji mu se desio jednom prilikom dok je klanjao za Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, u džematu. Naime, čuo je čovjeka koji je kihnuo i zahvalio Allahu, pa mu je rekao: "Jerhamukellah!", radeći prema hadisu: "Kada neko od vas kihne, neka kaže: 'Elhamdulillah', a neka njemu prisutni kažu: 'Jerhamukellah.'" Nije znao Muavija, radijallahu anhu, da je to pohvalno činiti izvan namaza. Na to su mu ljudi uputili prijekorne poglede, a on nije shvatio zbog čega ga gledaju. Tad su oni počeli rukama udarati po stegnima, tj. još su ga oštrije upozorili, pa je razumio iz tog njihovog postupka da ga ušutkuju - ušutio je. Usto, začudio se svom neznanju i ružnoći onoga

što je učinio, kao i njihovom pretjeranom upozorenju. Zato je htio s njima raspavljati, ali to nije učinio jer je smatrao da su oni učeniji od njega; nije pao pod utjecaj srdžbe. Kad je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, završio namaz (Muavija je rekao da mu je Poslanik draži od oca i majke, i to nije zakletva), nije ukorio Muaviju, niti ga je udario, jer je bio najbolji učitelj, i najblaži čovjek uopće, nego mu je objasnio šerijatski propis. Rekao mu je da u namazu nije dozvoljeno izgovarati nešto što nema veze s namazom, a što je bilo dozvoljeno u početku islama. Muavija reče da je nedavno prihvatio islam, tj. da je doskora bio u džahilijetu, a taj je period tako nazvan zbog velikog džehla (neznanja) i iskvarenosti onih koji su tad živjeli, te da ne poznaje neke propise islama. Rekao je da među ljudima ima onih koji odlaze vidovnjacima, odnosno među njegovim drugovima je bilo ljudi koji su išli vračarima i pitali ih o stvarima gajba (nevidljivog). Poslanik mu reče da ne posjećuje vračare jer govore o stvarima gajba, a ponekad se ono što kažu može podudariti sa stvarošću, i to može izazvati smutnju kod čovjeka. Poznati su mnogi vjerodostojni hadisi o zabrani odlaska vračarima i vjerovanja u ono što oni govore, te o zabrani da im se da novčana naknada. Zatim je Muavija rekao da neki ljudi vjeruju u loše predznake, što je praznovjerje o onom što čovjek vidi, čuje, ili praznovjerje koje se vezuje za određeno vrijeme ili mjesto. Arapi su bili poznati po praznovjerju, čak kada bi neki od njih htio da uradi neko dobro, a zatim vidio pticu da je odletjela lijevo ili desno, shodno njihovom ubjeđenju, odustao bi od onoga što je bio naumio. Među njima je bilo i onih koji kada bi čuli neki glas ili vidjeli neku osobu, vjerovali bi da je to loš predznak, ili bi vjerovali da je mjesec ševal loš mjesec za brak, ili su smatrali srijedu nesretnim danom, ili mjesec safer. Sve ovo je šerijat dokinuo zbog štete koja je u tome prisutna za ljudski razum, njegovo razmišljanje i postupke. Čovjek se svega toga može osloboditi ako čvrsto vjeruje u Allaha i na Njega se oslanja. Tad je Poslanik rekao da se praznovjerje može javiti kod ljudi mimo njihove volje, i ne može ih se koriti zbog toga jer to nije nešto što se može kontrolirati, međutim, ne smije se dozvoliti da taj osjećaj, koji se pojavi, utječe na čovjekove namjere - to se može kontrolirati i za to je čovjek odgovoran. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je da čovjek radi shodno praznovjerju i odustaje od svojih namjera zbog toga. Poznati su i brojni hadisi u kojima je izrečena zabrana praznovjerja. Tad je Muavija rekao da ima i onih ljudi što gataju crtanjem linija po pijesku. Gatanje linijama kod Arapa je bilo na način da gatar uzme nekog dječaka i zatraži od njega da nacrtá po pijesku dosta linija, zatim mu naredi da briše po dvije linije, a nakon toga gleda linije koje su ostale. Ukoliko je ostao paran broj (dvije linije) to je dokaz uspjeha i pobjede, a ukoliko ostane jedna, to je dokaz propasti i tuge. Muaviji je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao na to da je među prijašnjim poslanicima bio poslanik koji je povlačio linije, odnosno povlačio linije slične onima koje su oni povlačili u pijesku, pa bi vještinom promatranja tih linija znao odrediti neke stvari (kaže se da je to bio Idris ili Danijal), pa čije se linije podudare sa njegovim linijama, taj je pogodio, odnosno čija se linija podudara sa linijom tog poslanika, to mu je dozvoljeno činiti. Međutim, nema pouzdanog i sigurnog načina da znamo da se linija podudarila sa njegovom, stoga nije dozvoljeno, odnosno zabranjeno je (haram). Značenje hadisa može biti da je ovo dokinuto u našem šerijatu, ili može značiti i da je vještina razumjevanja linija bila dokaz poslanstva tog poslanika, koje je završeno, pa nije dozvoljeno da se ljudi dalje tome poučavaju. Opće značenje ovog hadisa ukazuje na zabranu postupanja po gatanju linijama, a ne na njegovu dozvolu. Da bi to bilo dozvoljeno, mora se podudariti sa linijama ovog poslanika, a ne možemo biti sigurni u podudaranje osim na jedan od dva načina: da imamo jasan i nedvosmislen šerijatski tekst u kome je pojašnjena ova vještina; da imamo mutevahir-predaju iz doba tog poslanika do vremena poslanika

Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem - ne postoji ni jedno ni drugo. Obaveza je ovdje napomenuti da poslanici nisu tvrdili da znaju gajb, niti su ljudima govorili da ga znaju, već je ono što su prenosili od gajba objava od Allaha koju oni nisu pripisivali sebi: "On tajne zna i On tajne Svoje ne otkriva nikome, osim onome koga On za poslanika odabere; zato On i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati" (el-Džinn, 26, 27). Gajb zna samo Allah, stoga niko ne može tvrditi da zna gajb, a da pri tome sebi ne pripisuje nešto od rububijeta (gospodarenja), a to je upravo ono što rade oni koji se bave ovakvim stvarima, pa je izašla na vidjelo laž ovih koji tvrde da ih je tom znanju podučio poslanik kojem je dato ovo znanje. Muavija je rekao da je imao robinju koja mu je čuvala ovce u blizini brda Uhud, pa je jednog dana otkrio da joj je vuk odnio ovcu iz stada i on se rasrdio zbog toga, kao što se srde sinovi Ademovi, te ju je ošamario. I pošto je došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, jer je to smatrao velikim prijestupom, Poslanik je taj njegov postupak prikazao težim nego što se to njemu činilo. Kada je Muavija b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, vidio kako je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reagirao zbog ovog njegovog prekršaja upitao je hoću li je osloboditi, kao iskup za bol koju joj je nanio. Poslanik je rekao da je dovede, te ju je upitao: "Gdje je Allah?", tj. gdje je Onaj Koji istinski zaslužuje da se obožava. U drugoj predaji kaže se: "Gdje je tvoj Gospodar?" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ovim pitanjem htio je potvrditi da je ona na ispravnom vjerovanju, pa joj je tako i postavio pitanje iz kojeg se razumije cilj, jer je znak ispravnog vjerovanja ubjeđenje da je Allah iznad nebesa. Ona je odgovorila da se Allah nalazi iznad, tj. iznad svega, iznad Prijestolja, koji je iznad svih ostalih stvorenja. Zatim ju je upitao: "Ko sam ja?", odgovorila je: "Ti si Allahov poslanik." Tad je Poslanik rekao: "Oslobodi je, ona je doista vjernica." Kada je posvjedočila da je Allah iznad svega, i posvjedočila poslanstvo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je Muaviji da je oslobodi, tim prije jer je to bio dokaz njenog vjerovanja i ispravnog ubjeđenja.

<https://sunnah.global/hadeeth/bs/show/10650>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

